ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΑ ΔΙΔΑΓΜΑΤΑ

ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ ΤΗΣ ΣΑΜΑΡΕΙΤΙΔΟΣ

(Πραξ. ια' 19—30).

Διάδοσις τοῦ εὐαγγελικοῦ κηρύγματος κατὰ τοὺς πρώτους χρόνους τῆς χριστιανικῆς ἐκκλησίας ἐν Ἀντιοχείᾳ καὶ ἄλλοις μέρεσιν. Προφητικαὶ προρρήσεις κατὰ τὴν χριστιανικὴν ταύτην ἐποχήν. —Ἀξιομίμητος πρόνοια χριστιανικὴ περὶ τῶν ἐν Ἰουδαίᾳ χριστιανῶν.

«Καὶ ἦν χεὶρ Κυρίου μετ' αὐτῶν· πολύς τε ἀριθμὸς πιστεύσας, ἐπέστρεψεν ἐπὶ τὸν Κύριον».

Μία ἀπὸ τὰς μεγαλητέρας θλίψεις τῆς πρώτης χριστιανικῆς ἐκκλησίας ἦτο καὶ ἐκείνη, τὴν ὁποίαν ἐγέννησεν εἰς αὐτὴν ὁ ἄδικος λιθοβολισμὸς παρὰ τῶν Ἰουδαίων τοῦ ἀποστόλου Στεφάνου. Ἐφάνη πρὸς στιγμήν, ὅτι ἡ ἀσεβὴς αὕτη πρᾶξις ἠμποροῦσε νὰ ἔχῃ διὰ τὴν ἁγίαν Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ ἀποτελέσματα ὄχι πολὺ εὐχάριστα καὶ καλά· ἀλλὰ δὲν συνέβη τοῦτο, διότι **ὅπου βούλεται Θεός, νικᾶται φύσεως τάξις.** Ἡ Ἐκκλησία τοῦ Θεοῦ ἦτο προωρισμένη νὰ περιλάβῃ ὅλα τὰ ἔθνη, νὰ μεγαλυνθῇ καὶ νὰ δοξασθῇ, οὐχὶ δὲ νὰ καταστραφῇ ἐν τῇ ἀρχῇ της, καὶ διὰ τοῦτο Ἐκεῖνος, ὅστις ἐξεμηδένισε τὴν σκληρὰν καὶ ἀπάνθρωπον καταδίωξιν τῶν ἱερέων καὶ τοῦ στρατηγοῦ τοῦ ἱεροῦ καὶ τῶν Σαδδουκαίων καὶ τῶν ἀποστόλων Του, Αὐτός, ὁ ὁποῖος τὸν φανατικώτατον διώκτην τῆς ἁγίας Αὐτοῦ πίστεως Σαῦλον μετέβαλεν εἰς ὄργανον πιστότατον τῆς θείας Αὐτοῦ χάριτος, ἀπὸ τῆς ἡμέρας τοῦ ἀσπλάγχνου τούτου φόνου τοῦ Στεφάνου δίδει νέαν ζωὴν εἰς τὸ οἰκοδόμημα αὐτοῦ τὸ θεῖον καὶ ἰσχυροποιεῖ τὰ θεμέλια αὐτοῦ, ὡς γίνεται φανε-

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА ОНУ імені І. І. МЕЧНИКОВА

ρὸν καὶ ἐκ τοῦ περιεχομένου τῆς σήμερον ἀναγνωσθείσης ἀποστολικῆς περικοπῆς.

Διόλου δὲν ὠλιγόστευσε οὐδὲ ἠδυνάτησε τὸν ζῆλον τῶν συνεργατῶν καὶ ὁμοφρόνων τοῦ Στεφάνου ἐν τῷ κηρύγματι τοῦ εὐαγγελίου τὸ πάθημα αὐτοῦ. Οἱ ἅγιοι ἐκεῖνοι ἄνδρες ἔχοντες πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν τὸ τέλος τοῦ ἀγαθοῦ καὶ ἀκάκου Διδασκάλου αὐτῶν καὶ τὰς προρρήσεις Του περὶ τοῦ τέλους καὶ αὐτῶν τῶν ἰδίων, βέβαια δὲν ἠμποροῦσαν, ἵνα περιμένουν εὐχαριστίας καὶ εὐγνωμοσύνην ἀπὸ μέρους τῶν ἀχαρίστων Ἰουδαίων πρὸς αὐτούς. Ἐπειδὴ ὅμως τὸ τέλος τῆς ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ ἀποστολῆς αὐτῶν δὲν ἔφθασεν ἀκόμη, ἐπειδὴ ἠσθάνοντο ὅτι εἶχον ἀκόμη σωματικὰς καὶ πνευματικὰς δυνάμεις, συγχρόνως δὲ καὶ χρέος, ἵνα καὶ ἄλλα περιπλανημένα πρόβατα καὶ πλάσματα τοῦ Θεοῦ ἐπαναφέρωσιν εἰς τὴν ἀληθινὴν τοῦ Χριστοῦ ποίμνην, ἀπεφάσισαν, ἵνα ἐξέλθωσιν ἔξω τῆς Ἱερουσαλήμ, ἵνα καὶ ἐκεῖ κηρύξωσι τὸν Χριστόν. Τὸ ἐν Ἱεροσολύμοις κέντρον αὐτῶν μανιωδῶς κατεδιώκετο ὑπὸ τῶν ἀρχόντων τοῦ Ἰουδαϊκοῦ λαοῦ καὶ διὰ τοῦτο φεύγοντες ἀπὸ ἐκεῖ διεσπάρησαν εἰς τὴν Φοινίκην, τὴν Κύπρον καὶ τὴν Ἀντιόχειαν ζητοῦντες εἰς τὰ μέρη ταῦτα ἀπογόνους τοῦ πιστοῦ Ἀβραὰμ, ἵνα εἰς αὐτοὺς καὶ μόνους κατὰ τὴν παραγγελίαν τοῦ Σωτῆρος γνωρίσωσι τὸ πλήρωμα τῶν χρόνων καὶ τὴν ἔλευσιν τοῦ Μεσσίου. Μερικοὶ μάλιστα ἐκ τῶν ἀποστόλων, οἱ ὁποῖοι κατήγοντο ἐκ Κύπρου καὶ Κυρήνης ἐπορεύθησαν κατ' εὐθεῖαν εἰς τὴν Ἀντιόχειαν καὶ ἐν τῇ πόλει ταύτῃ διαμένοντες ἐφρόντιζον, ὅπως συναναστρέφωνται μετὰ τῶν Ἰουδαίων ἐκείνων, οἵτινες μόνον τὴν γλῶσσαν τὴν ἑλληνικὴν ὡμίλουν, κατὰ δὲ τὴν θρησκείαν ἐκαυχῶντο, ὅτι ἦσαν τηρηταὶ τοῦ Μωσαϊκοῦ Νόμου, τῶν λεγομένων **ἑλληνιστῶν** καὶ εἰς τούτους εὐαγγελίζωνται τὰ περὶ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Κατὰ δὲ ἀξιοθαύμαστον θείαν σύμπτωσιν εἰς πάσας τὰς ἐνεργείας αὐτῶν οἱ ἀπόστολοι ἐπετύγχανον, διὸ καὶ κατὰ πᾶσαν στιγμὴν πολλοὶ ἐκ τῶν ἀκουόντων αὐτοὺς πιστεύοντες προσήρχοντο εἰς τὴν χριστιανικὴν πίστιν. Τὸ γεγονὸς τοῦτο ἔκαμε κρότον πανταχοῦ, ἔφθασε δὲ ἡ φήμη του εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα καὶ εἰς τὰς ἀκοὰς τῶν πνευματικῶν ἀρχηγῶν τῆς ἐν τῇ ἁγίᾳ πόλει μητρὸς Ἐκκλησίας· ἐγένετο ἀμέσως σύσκεψις καὶ ἀπεφασίσθη, ἵνα ἀποστα-

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА Одеського ім. І. І. Мечникова

λῇ ἀπὸ μέρους αὐτῆς εἰς τὴν Ἀντιόχειαν ὁ ἀπόστολος Βαρνάβας μὲ τὸν σκοπὸν, ὅπως οὗτος βοηθήσῃ τοὺς εὑρισκομένους ἐκεῖ εἰς τὸ ἱερὸν αὐτῶν ἔργον, στηρίξῃ δὲ καὶ ἐνδυναμώσῃ ἐν τῇ πίστει τοὺς παραδεχθέντας τὴν χριστιανικὴν πίστιν. Ὁ ἅγιος Βαρνάβας εἶχε πολλὰ προτερήματα χριστιανικὰ καὶ διὰ τοῦτο αὐτὸς προετιμήθη διὰ τὴν σπουδαίαν ταύτην ἀποστολήν· ἦτο, ὡς σημειοῖ ἡ Ἁγία Γραφὴ, **ἀνὴρ ἀγαθὸς καὶ πλήρης πνεύματος ἁγίου καὶ πίστεως,** δηλαδὴ στολισμένος μὲ πίστιν σταθερὰν καὶ βεβαίαν, μὲ ἀγαθότητα καρδίας καὶ μὲ ὅλα τὰ ἄλλα χαρίσματα τοῦ ἁγίου Πνεύματος καὶ ἕνεκα τούτου πολλὰς ἐλπίδας εἰς αὐτὸν ἐστήριζον οἱ ἐν Ἱεροσολύμοις. Αὐτὸς ἅμα ἔφθασεν εἰς τὰ μέρη ἐκεῖνα καὶ εἶδε τὴν καρποφορίαν τοῦ εὐαγγελικοῦ κηρύγματος ἐδόξασεν ἐκ χαρᾶς τὸν Θεὸν καὶ ἀμέσως ἤρχισε νὰ πληθύνῃ τοὺς πιστεύοντας καὶ προτρέπῃ καὶ παρακαλῇ αὐτοὺς, ἵνα ἀγαπήσωσι τὸν Κύριον ἀπὸ καρδίας καὶ ἀποφασίσωσιν, ὅπως τὸ ἐπίλοιπον τοῦ βίου αὐτῶν, ὡς μιμηταὶ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ διέλθωσιν. Ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς ἄλλους ἀκατηχήτους ἐφανέρωνε τὰ μεγαλεῖα τοῦ Θεοῦ, καὶ οὕτως ἐντὸς ὀλίγου ἀπὸ τῆς ἐλεύσεως τοῦ Βαρνάβα καὶ ἄλλο πολὺ πλῆθος ἐκ τοῦ λαοῦ ἐπίστευσε τῷ Κυρίῳ. Κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον ὁ ἀπόστολος Παῦλος ἐδίδασκε τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ Ταρσῷ· ἐπειδὴ δὲ ὁ Βαρνάβας ἐθεώρησεν ἀναγκαίαν τὴν παρουσίαν αὐτοῦ ἐν Ἀντιοχείᾳ ἐξῆλθεν εἰς ἀναζήτησιν αὐτοῦ καὶ ἀφοῦ εὗρεν αὐτὸν, ἐπέστρεψε μαζῆ του εἰς Ἀντιόχειαν. Ὁ ὑπερβολικὸς θεῖος ζῆλος, ὁ ὁποῖος ἐκυρίευε τὰς καρδίας τῶν δύο τούτων ἁγίων ἀποστόλων κατὰ τὴν ἐπὶ ἓν ἔτος διαμονὴν αὐτῶν ἐν Ἀντιοχείᾳ πρὸς φωτισμὸν τοῦ συναθροιζομένου πλήθους καὶ σωτηρίαν αὐτοῦ ψυχικὴν εἶνε ἀδύνατον νὰ περιγραφῇ καὶ παρασταθῇ μὲ λόγια· μικρὰν μόνον τούτου ἰδέαν δύναται νὰ λάβῃ τις, ὅταν φαντασθῇ καὶ τὴν μεγάλην προθυμίαν, μὲ τὴν ὁποίαν τὸ συνηθροισμένον πλῆθος ἤκουεν αὐτοὺς καὶ ἠκολούθει. Ὅπως δὲ τὰ Ἱεροσόλυμα, τοιουτοτρόπως καὶ ἡ Ἀντιόχεια, διὰ τῶν ἐνεργειῶν τῶν δύο τούτων ἀποστόλων ἐγένετο κέντρον χριστιανικὸν, εἰς τὴν πόλιν δὲ ταύτην τὸ πρῶτον οἱ πιστοὶ ὠνομάσθησαν χριστιανοί.

Καὶ ὁ πανάγαθος δὲ Θεὸς περισσεύων τὴν χάριν αὐτοῦ προσθέτει εἰς τὰ γενόμενα καὶ ἓν ἄλλο μέγα συμβάν, ἀξιοσημείωτον τόσον διὰ τὴν ἐπο-

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА ОНУ імені І. І. МЕЧНИКОВА

χὴν ἐκείνην, ὅσον καὶ δι' ἡμᾶς σήμερον. Σύλλογος ἁγίων προφητῶν κατὰ θείαν πάντως οἰκονομίαν κατέρχεται καὶ αὐτὸς εἰς Ἀντιόχειαν ἐξ Ἱεροσολύμων. Μεταξὺ τούτων ὑπῆρχε καί τις ὀνομαζόμενος Ἄγαβος, ὅστις εἰς στιγμὰς ἁγίου ἐνθουσιασμοῦ καὶ θείας ἐμπνεύσεως ἐνώπιον πολλῶν προεφήτευσε μεγάλην πεῖναν καθ' ὅλην τὴν γῆν μέλλουσαν νὰ συμβῇ, καὶ ἡ προφητεία αὕτη ἐξεπληρώθη, καθὼς μαρτυρεῖ ἡ ἱστορία.

Ἐν τούτοις ἡ ἐν τῇ πίστει καὶ ἐν ἔργοις ἀγαθοῖς πρόοδος τῶν πιστευσάντων ἐξηκολούθει καὶ μαρτύριον τούτου τρανὸν εἶνε ἡ ἀκόλουθος τῶν ἐν Ἀντιοχείᾳ χριστιανῶν εὐσεβὴς πρᾶξις· Ἐπιθυμοῦντες δῆλα δὴ οὗτοι, ἵνα βοηθήσωσι τοὺς ἐν Ἰουδαίᾳ ἀδελφοὺς, οἱ ὁποῖοι ἔπασχον οἰκονομικῶς ἔκαμαν ἀναμεταξύ των συνεισφορὰς δώσαντες ἕκαστος κατὰ τὰς δυνάμεις του, τὸ δὲ μαζευθὲν ποσὸν μέσον τῶν ἀποστόλων Παύλου καὶ Βαρνάβα ἀπέστειλαν πρὸς τοὺς πρεσβυτέρους τῆς μητρὸς αὐτῶν Ἐκκλησίας, καὶ οὕτως ἐφανέρωσαν εἰς πάντας, ὅτι ἤξιζον νὰ θεωρῶνται ὀπαδοὶ ἀληθινοὶ τοῦ Χριστοῦ καὶ τέκνα γνήσια τοῦ πατρὸς αὐτῶν Ἀβραάμ.

Τοιοῦτο καὶ τὸ περιεχόμενον τοῦ διδακτικωτάτου σημερινοῦ ἀποστολικοῦ ἀναγνώσματος, ὅπερ παρέχει εἰς ἡμᾶς ἀφορμὴν ἵνα

α') εἰς πᾶσαν ἐπιχείρησίν μας καὶ εἰς κάθε ἔργον μας ζητῶμεν κατὰ πρῶτον τὴν θείαν εὐλογίαν, διότι χωρὶς αὐτὴν καὶ τὸ μᾶλλον εὔκολον δυσκατόρθωτον γίνεται καὶ κατόπιν ἀδύνατον καὶ

β') ἔχωμεν τὴν ἰδέαν καὶ τὴν βεβαιότητα, ὅτι ἐκεῖ ὅπου ὑπάρχει καλὸς σκοπὸς καὶ εὐλογία τοῦ Θεοῦ ἡ ἐπιτυχία τῶν ἔργων μας θὰ ἦνε μεγαλητέρα ἀπὸ τὴν ἐλπιζομένην καὶ σχεδιαζομένην.

4 Μαΐου 1903.

ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΝ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА ОНУ імені І. І. МЕЧНИКОВА

Наукова бібліотека
ОДЕСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ
імені І. І. МЕЧНИКОВА

02/09/25
902692
НБ ОНУ